

ÅRSPLAN

2019 - 2020

ÅRSPLAN FOR KARDEMOMME BARNEHAGE 2019-2020

Velkommen til et nytt barnehageår i Kardemomme barnehage! I denne årsplanen finner dere informasjon, planer og praktiske opplysninger. Den er laget som et supplement til vår virksomhetsplan, der det pedagogiske grunnsynet, barnehagens visjon og teorien bak vårt arbeid er utdypet. Se www.kardemomme.no for mer informasjon.

Kardemomme er en privat barnehage med 49 barn i alderen 0-6 år fordelt på tre avdelinger; Kasper, Jesper og Jonatan. Vi er en nonprofit barnehage som eies av de foresatte i et samvirkeforetak. Barnehagens lyse og flotte lokaler ligger i kort gangavstand fra Ensjø t-banestasjon i rolige, bilfrie omgivelser på Kampen. Nærmeste naboer er Kampen økologiske barnebondegård, Kampen skole og Kampen barnehage.

LOVGRUNNLAG:

Stortinget har i Barnehageloven (2005) fastsatt overordnede bestemmelser om barnehagens formål og innhold. I tillegg har Kunnskapsdepartementet fastsatt en Rammeplan (2017) som gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

I Barnehageloven §1 Formål, står det:

”Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.”
(Kunnskapsdepartementet, 2005)

AVDELINGENE:

Kardemomme barnehage har tre avdelinger; Kasper, Jesper og Jonatan. På Kasper går de eldste, på Jesper de mellomste og på Jonatan de yngste. Vi velger å dele inn avdelingene på denne måten, fordi dette gir barna muligheten til å følge jevnaldrende gjennom barnehagetiden. De får kamerater på samme alder å leke med, noe vi mener legger til rette for vennskap og trygghet. Pedagogisk kan vi tilrettelegge aktiviteter, tema, grupper og opplegg ut i fra barnegruppens alder og interesser.

JONATAN:

På Jonatan er det 13 barn i alderen 0-2 år. I begynnelsen av barnehageåret legger vi vekt på å bli kjent med hverandre og komme inn i rutine på avdelingen. Faste rutiner skaper trygghet og oversikt for barna. Vi setter av god tid til de ulike hverdags situasjonene og legger vekt på kvalitet i disse.

Jonatanbarna viser stor glede over å være sammen i en gruppe. Leken er preget av imitasjon, og på avdelingen opererer barna ofte sammen i "flokk"- de vil gjøre det samme og leke med de samme tingene. 0-2 års alderen kalles "toddlerperioden" (Løkken, 2004) og barn i denne alderen elsker å være i bevegelse, bruke kroppen sin og tumle rundt sammen med jevnaldrende. De yngste barna forstår verden kroppslig og uttrykker seg gjennom kroppen, i tillegg til lyder og ord.

Jonatanavdelingen er tilpasset de minste barnas behov. Vi deler ofte barna i mindre grupper. Vi har god tumleplass hvor vi kan klatre, balansere, hoppe, turne på madrasser og skli. Vi er glade i å titte i bøker, leke med biler og tog, bygge tårn og "lage mat" i kjøkkenkroken.

Hver dag har vi samlingsstund, barna har hvert sitt buemerke og en egen sang. Vi bruker konkrete (bilder, figurer, symboler, gjenstander) fra ulike temaer som vi samtaler og synger om. Slik får barna mulighet til å lære nye ord og begreper. De minste barna trenger lang tid på å sortere og ta inn informasjon og inntrykk, og viser stor glede og fryd over gjenkjennelse. Jo flere ganger jo bedre!

Vi bruker mye musikk i hverdagen. Vi lytter, synger, danser og utforsker forskjellige instrumenter. Vi har formingsaktiviteter av ulike slag. Den tidligste formen for kreativitet er preget av utforsking, utprøving og sansing. Vi ønsker å stimulere barnas sanser, gi dem varierte inntrykk og legge til rette for å prøve ut og

utforske. Vi er ute hver dag og en dag i uken har vi satt av til tur. Vi besøker ofte dyrene på Kampen økologiske barnebondegård. Noen ganger reiser vi på lengre turer til for eksempel Skullerud Sognsvann eller ulike kulturelle tilbud, men ofte holder vi oss i nærmiljøet.

JESPER:

Jesper er avdelingen for 18 barn mellom 2 og 4 år. I denne alderen er det fortsatt gøy å tumle omkring, men barna får mer sans for det kreative. Personalet jobber derfor med å gi tid og rom til begge deler. Rolleleken er sentral på Jesper. Barna her har mange interesser, og på avdelingen er det populært å bygge høye tårn, lange bilbaner, togbaner, hus og hytter. Mange er glade i å tegne, male, klippe, lime og perle. Vi leker ofte med dyr, spiller spill sammen eller pusler. Barna baker gjerne eller former med plastelina. På Jesper har vi også et populært rom for fysisk utfoldelse med klatreborg og mange store puter og en familiekrok med kjøkkenutstyr, dukker og bamser. Her blir det ofte dekket på til fest og servert mye god mat.

For språkutviklingen er det viktig at barna får tid til selv å få uttrykke det de vil si. Personalet lytter når barna forteller. De forsøker å svare på spørsmålene og utvider samtalen ved å oppmuntre til å fortelle mer og undre oss sammen. Vi har mange bøker tilgjengelig, og vi forteller ofte eventyr ved hjelp av konkrete (bilder, figurer, symboler, gjenstander), har dukketeater eller rollespill. Vi deler også barna i mindre grupper for å sikre at barna blir hørt og får delta i tråd med sine forutsetninger.

Vi har ofte samlingsstund, da sitter barna i ring, og vi synger, har opprop, barna øver på å rekke opp hånda for å få ordet, forteller om noe de har på hjertet eller vi forteller eventyr. Mange av barna elsker musikk og er glade i å synge, spille og danse. Barna bytter på å være kjøkkensjef, og det er stor stas. Kjøkkensjefene får hjelpe til med å servere mat, dele ut matbokser og kopper. Jesperbarna er aktive og liker å leke ute. Minst en dag i uken reiser vi på tur. Vi har mange fine turmuligheter i nærmiljøet, vi går til biblioteket, lekeplasser, teater og museum. Vi går gjerne på tur i skogen hvor det er fantastiske muligheter for motorisk utfoldelse og god plass til å boltre seg på.

KASPER:

På Kasper er de eldste barna samlet. Det er 18 barn fra 4 – 6 år. Barna er fulle av energi, kreativitet og lærelyst. På avdelingen har vi et eget rom for fysisk aktivitet med ribbevegg, sklie, madrasser, puter og båt. Musikk, dans og å spille på instrumenter er gøy. Barna på Kasper har blitt så store at de både kan spille brettspill og kortspill. Vi leker også gjerne med dyr, biler, tog, klosser og lego. På avdelingen er det en hems som innbyr til spennende lek eller ro og hvile. Vi har en egen lesestol, der barna liker å bli lest for eller de får titte i bøker. Vi deler ofte barna inn i mindre grupper.

På avdelingen har vi et kreativt rom hvor barna selv kan finne frem blant annet maling, tegnesaker, leire, perler, garn, papir, sakser og lim til ulike skapende aktiviteter. Her kan de leke og bli kjent med bokstaver og tall. Det er spennende å finne sin egen bokstav og oppdage hvordan ord blir til. Kasperbarna er glade i å dra på tur og har en fast turdag i uken. Det er hyggelig å dra mange sammen på tur og det styrker fellesskapet. Vi drar gjerne både til skogen, til sjøen, museer, teatre eller rundt i nærmiljøet.

Barna som skal begynne på skolen har det siste året i barnehagen en egen førskolegruppe som heter Maxi-klubben. Her har de skoleforberedende aktiviteter og samtaler rundt forventninger og hvordan det er å gå på skolen. Personalet vet at barna får en lettere skolestart dersom de er vant til:

- anerkjennelse, oppmuntring og utfordringer
- klare regler og god dagsrytme
- godt samspill med andre
- ansvar og selvstendighet
- lek, sang og lesing sammen med andre (Fatland, 2007)

Dette får barna god trening i. Personalet sørger for at barna kan glede seg til å begynne på skolen og at de tar avskjed med barnehagen på en god måte. Vi samarbeider med skolene og ønsker å bidra til at alle barna får et positivt inntrykk av sin skole. I Kardemomme barnehage forholder vi oss til "Oslostandard for samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole" (Oslo kommune, 2013) og "Fra eldst til yngst" (KD, 2008) når vi forbereder det pedagogiske innholdet i Maxi-klubben.

PERSONAL

Personalet i Kardemomme barnehage har høy kompetanse og faglig ekspertise samt evne til å se hvert enkelt barns behov, ønsker og forutsetninger. Vi legger opp til morsomme, varierte, utfordrende og inspirerende dager for barna. I Kardemomme er de ansatte engasjerte og aktive. Vi har et godt og stabilt miljø og mange ansatte med barnehagelærerutdanning og flere barne- og ungdomsarbeidere. Personalet sørger for at barnas grunnleggende behov for mat, stell, hvile og kos er dekket. Vi støtter barna i utforskningen av verden og vi utfordrer dem til å strekke seg enda litt lenger. Vi gir ulike muligheter for at barna skal tilegne seg kunnskaper, og vi deler gleden når barna tør og mestrer. Vi legger vekt på god kommunikasjon, motivasjon og løsning av konflikter.

Vi mener det er viktig med rutiner for at barnehagehverdagen skal oppleves som forutsigbar og trygg. Hvert barn har sin tilknytningsperson som har et spesielt ansvar for at både barna og de foresatte blir sett, hørt og tatt på alvor (Oslo kommune, 2017). Vi ønsker å være fleksible og tilgjengelige, og det er viktig for oss med et nært samarbeid med de foresatte.

OVERSIKT OVER DE ANSATTE

Daglig leder: Camilla S. Stolpe – bhg.lærer, lektor i pedagogikk
Daglig leder: Therese S. Sandsbråten – barnehagelærer

KASPER:

Pedagogisk leder: Hege Sandsbråten – barnehagelærer
Pedagogisk leder: Therese Sandsbråten – barnehagelærer
Pedagogisk leder: Line Rue – barnehagelærer
Pedagogisk medarbeider: Sinem Akin

JESPER:

Pedagogisk leder: Trym Jarmund – barnehagelærer
Pedagogisk leder: Ragnhild Hjetland Lykke - barnehagelærer
Barne- og ungdomsarbeider: Anne Østbakken
Pedagogisk medarbeider: Sevim Saritas

JONATAN:

Pedagogisk leder: Merethe Rennemo – barnehagelærer
Pedagogisk leder: Camilla Skredderstuen Stolpe -
barnehagelærer, lektor i pedagogikk
Pedagogisk medarbeider: Nadia Afgan
Pedagogisk medarbeider: Jorina Perez Fagerheim
Barne- og ungdomsarbeider: Viktoria Silseth

RAMMEPLAN FOR BARNEHAGEN

Kunnskapsdepartementet har fastsatt rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (KD, 2017). Den beskriver at barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er medskapere av egen kultur i en atmosfære preget av humor og glede.

FAGOMRÅDENE

Rammeplan for barnehagen (KD, 2017) har også beskrevet syv fagområder som vi i barnehagen skal arbeide med:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Fagområdene opptrer sjelden isolert. Flere områder vil være representert samtidig i vårt arbeid med temaer og i forbindelse med hverdagsaktiviteter og turer. Det er det pedagogiske lederteamets ansvar å sikre at vi arbeider med alle fagområdene i løpet av barnehageåret. Barnehagens arbeid tilpasses barnas alder, interesser og gruppens sammensetning, og vi vil derfor jobbe ulikt på de tre avdelingene.

ÅRETS TEMA

Personalet i Kardemomme har i år valgt å jobbe spesielt med fagområdet Kommunikasjon, språk og tekst. Innenfor dette området har vi valgt to fokusområder:

Eventyr og fortellinger – vår erfaring er at eventyr fenger små og store. Å arbeide med eventyr gir oss gode muligheter for å jobbe med fagområdet kommunikasjon, språk og tekst, men også de andre fagområdene. I år har vi valgt to eventyr som vi vil arbeide med: «Bukkene Bruse» og «Skinsvotten». Vi vil i tillegg introdusere andre eventyr og fortellinger tilpasset barnas interesser og alder. Dette kan du lese mer om i kalenderdel av denne årsplanen.

Språkmiljø – personalet vet at et godt språkmiljø i barnehagen har stor betydning for barns språkutvikling. Med godt språkmiljø mener vi både hvordan personalet arbeider og tilrettelegger for et trygt og godt miljø, samt det fysiske rommet, utformingen av dette og materialet vi velger.

Barnehagen skal bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid. Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling. I barnehagen skal barna få mulighet til å erfare ulike formidlingsmåter av tekster og fortellinger, som kilde til estetiske opplevelser, kunnskap, refleksjon og møter med språk og kultur. Personalet skal invitere til utforskning av både muntlige språk og skriftspråk. (KD, 2017)

Forskningsprosjektet Gode barnehager for barn i Norge (GoBaN) har på oppdrag fra Norges forskningsråd og Kunnskapsdepartementet gjennomført en større undersøkelse av hva som kjennetegner kvalitet i norske barnehager. GoBaN er Norges hittil største forskningsprosjekt innen barnehagefeltet, og tar for seg kvaliteten i barnehager og dens innvirkning på barn i barnehagen. Den nasjonale studien har fulgt om lag 1.200 barn i 93 norske barnehager fra barna var rundt 2,5 år til 5 år. Studien har søkt svar på hvilken betydning kvaliteten i barnehagen har for barnas læring, sosioemosjonelle - og kognitive utvikling. Forskningen viser at kvaliteten i barnas leke- og læringsmiljø har noen utfordringer når det gjelder bruk av lekemateriell, aktiviteter, språk og interaksjon (Bjørnstad, 2019). Forskning har gjort funn som personalet i Kardemomme vil bruke i vårt arbeid med utvikling av barnehagens innhold, kompetanse og kvalitet.

Evensen Hansens skriver i sin doktoravhandling at det er en sammenheng mellom kvaliteten på språkmiljøet på småbarnsavdelingen barn går på, og hvor stort ordforråd barna har når de fyller fem. Når vi ser denne tydelige sammenhengen mellom et godt tidlig språkmiljø og god vokabularutvikling, viser det at arbeide som gjøres på småbarnsavdelingene er veldig viktig for barns språkutvikling. Dette er viktig og motiverende lesning for personalet i Kardemomme. I vårt arbeid med videreutvikling skal personalet i år blant annet ha kurs med tema språkmiljø i barnehagen og voksenrollen i forhold til dette. Vi vet at barn trenger kunnskapsrike, aktive og engasjerte voksne som er bevisst på egen betydning i å bidra til barnas utvikling og læring.

GoBaN undersøkelsen viser at personalet i barnehager arbeider med å:

- legge ord til handling
- introdusere begreper
- støtte og utvide i samtaler
- lesing og historiefortelling

Språkarbeidet i barnehagene som var med i studien, kjennetegnes ved at de ansatte i stor grad responderer på barns forsøk på å kommunisere og legger til ord og til dels utvider samtaler, men at de ansatte i mindre grad gir forklaringer som utvider barnas initiativer eller legger til rette for felles problemløsning.

Rove Nilsen har i sitt forskningsprosjekt hatt fokus på utvalg og tilgjengelighet av lekemateriell innendørs. Rove Nilsen skriver at barnehager ofte har mye materiell, men at mye er utilgjengelig for barna. Prosjektets hensikt er økt bevissthet om hvordan det fysiske leke- og læringsmiljøet er viktig for barns lek og læring. Hun skriver videre at det er et mål om en bevisst og reflektert praksis med lekemateriell i barnehagen (udir.no).

Det språklige nivået vil variere etter genetiske og fysiologiske forutsetninger, men ikke minst etter hvordan de er blitt møtt emosjonelt og språklig av sine omsorgspersoner. Forskere har pekt på verdien av å arbeide målrettet med barn i barnehagealder for å forebygge lese- og skrivevansker (Palsdottir 2008). Det er derfor viktig at vi voksne i barnehagen skaper et språkstimulerende miljø hvor vi tar initiativ og aktivt oppmuntrer barna til å bruke sitt språk. Vi må integrere språkstimulering i daglige aktiviteter, som for eksempel ved måltider, og være flinke til å bruke barns naturlige nysgjerrighet. Personalet har ansvar for å gi barna felles opplevelser som kan berike leken deres. Aktiv deltakelse i lek bidrar til at språket styrkes. Gjennom lek og samspill får barna erfaringer som bidrar til å utvide de språklige og sosiale ferdighetene deres.

I følge Brekke Stangelands PH.d.-arbeid er det en sammenheng mellom språk og sosial fungering hos norske barn helt nede i to-tre-årsalderen. Dette er viktig kunnskap for alle som jobber i barnehagen, slik at man kan fange opp de barna som strever. Om personalet ikke er gode til å støtte her kan man tenke seg at forskjellen mellom barna kan bli enda større, når de som er svakest språklig, i tillegg deltar minst i aktiviteter som krever og stimulerer til et godt språk.

I vårt arbeid med det fysiske miljøet vil personalet ha fokus på rommet som den tredje pedagog. Dette er et uttrykk som vi har blitt oppmerksomme på av Reggio Emilias pedagogiske filosofi.

Pedagogene i Reggio Emilia definerer det pedagogiske miljøet i barnehagen med tre "pedagoger":

- Den første er "voksne i kommunikasjon med barn". Her menes det at de voksne inspirerer, veileder og støtter barna, og at voksne selv også blir inspirert og lærer av barn.
- Den andre er "barn i kommunikasjon med barn". Med dette menes det at barn inspirerer, veileder, støtter og lærer av hverandre.
- Det tredje er "rommet som tredje pedagog". Med dette forstår vi at rommet skal inspirere til lek og læring.

(Aasgaard, 2013).

I Kardemomme barnehage ønsker vi å jobbe mer med det fysiske rommet for å inspirere til lek og læring. Kroker og rom skal være selvinstruerende, oversiktlige og godt utstyrt. Materialet som er i hvert rom bør inspirere barna til lek og aktivitet. Vi ønsker at når barna kommer inn i et rom, skal de raskt skaffe seg en oversikt over rommet. Leker, verktøy og materialer som er der skal være

oversiktlig for barna, og lett å finne frem i. Da ser barna muligheter for lek og aktivitet. "Spor" fra andre barns lek kan være til inspirasjon, og føre til at barna får nye ideer og impulser. Utvalg av materiell, rekvisitter og leker forteller barna hvor de kan være, og hva de kan holde på med. Da er alt lett tilgjengelig og barna kan hjelpe seg selv og hverandre. På denne måten fungerer rommene som "den 3.pedagog". (Aasgaard, 2013).

Eksempler på spor av lek:

- en påbegynt konstruksjon
- et dekket bord i familie-dukkekroken
- maling, pensler og papir på staffeliet
- farget kartong, sakser og lim på bordet
- et sandslott i sandkassa
- konstruksjon av klosser, naturmaterialer eller Lego

(Aasgaard, 2013)

Ifølge Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver (KD, 2017) skal barnehagens fysiske miljø være trygt og utfordrende, og gi alle barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet i Kardemomme barnehage skal derfor utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta i lek og aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig og innbydende for barna. Det er viktig at barnehagen gir barna mulighet til å utvikle seg, lære nye ting og oppleve fremgang. Barnehagen skal legge til rette for at barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold ved å tilby varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Barnehagen skal tilrettelegge for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av det fysiske miljøet.

PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING.

Kardemomme barnehage er en pedagogisk virksomhet der det kontinuerlig vurderes, planlegges og dokumenteres. For personalet er det viktig å gi barna et pedagogisk tilbud av høy kvalitet. Vårt arbeid tilpasses den aktuelle barnegruppen og det enkelte barn. Kvaliteten i det daglige samspillet mellom mennesker i Kardemomme er en av de viktigste forutsetningene for barnas utvikling og læring. Trivsel og utvikling observeres og vurderes derfor fortløpende.

Det er viktig for personalet å arbeide med kompetanseheving. Å vurdere, reflektere, veilede, diskutere, dokumentere og planlegge er vår måte å arbeide på. Vår planlegging baseres på dette arbeidet, på kunnskap om barns utvikling og læring, barnas erfaringer og synspunkter, observasjon og samtaler med barn og foresatte. Vi legger stor vekt på at gjennomføringen av planene skal være fleksibel, med rom for spontanitet og barns medvirkning. Dokumentasjon er et arbeidsredskap for personalet. Vår dokumentasjon gir barn og ansatte bedre mulighet for samtale og refleksjon, og den gir foresatte, lokalmiljøet og kommunen informasjon om hva barna opplever, lærer og gjør i barnehagen vår. På de ukentlige avdelingsmøtene vurderer vi arbeidet på avdelingen. Vi samtaler om og skriftliggjør hva som fungerer bra og hva vi må arbeide videre med. Ut fra dette setter vi oss nye mål og velger eventuelt nye metoder. Vi planlegger, diskuterer og tar opp ting som har betydning for vår avdeling. Det ukentlige avdelingsledermøtet gir styrerne og de pedagogiske lederne muligheten til å drøfte barnehagens pedagogiske målsetninger, evaluere arbeidet og planlegge. Fem dager i året er det planleggingsdag. Da jobber hele personalet med planleggings- og evalueringsarbeid. Dette gjør vi også på personalmøtene som avholdes annenhver måned. I tillegg brukes noen av disse dagene og timene til kurs, foredrag, seminarer og

diskusjoner. I Kardemomme gjennomfører vi en årlig brukerundersøkelse hvor vi får tilbakemeldinger på virksomheten slik at vi kan videreutvikle tilbudet vårt. Resultatene fra vurderingene og årets arbeid legges til grunn for videre arbeid. Vurderingene åpner for debatt om barnehagens mål, innhold, oppgaver og kvalitet og er viktig for å fornye vår virksomhet og barnehagen som organisasjon.

KILDER:

Se meg!, Aasgaard, 2013

Rapport fra GoBaN, Bjørnstad 2019

Educational language practices and language development in Early Childhood and Care, Evensen Hansen 2018

God skolestart, Fatland, 2007

Barnehageloven, Kunnskapsdepartementet, 2005

Rammeplan for barnehagen, Kunnskapsdepartementet, 2017

Fra eldst til yngst, Kunnskapsdepartementet, 2013

Lesesenteret.no

Toddlerkultur, Løkken, 2004

Oslostandard for samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole, Oslo kommune, 2013

Oslostandard for tilvenning- en trygg barnehagestart for alle barn, Oslo kommune, 2017

Språkglede i barnehagen, Palsdottir, 2008

Trygghetssirkelen, Powell, Cooper, Hoffman og Marwin.

”Språk i barnehagen – mye mer enn bare prat», Udir

Udir.no

TIPS TIL VIDERE LESNING:

www.kardemomme.no

KONTAKTINFORMASJON:

Kardemomme barnehage SA

Skedsmogata 21, 0655 Oslo

Tlf: 22 67 59 93

e-post: info@kardemomme.no

nettside: www.kardemomme.no

Tilvenning:

Hovedoppgaven for personalet i tilvenningen med et nytt barn er å sørge for at barnet får en trygg tilknytning til en voksen i barnehagen. Personalet må få tid til å lære det nye barnet å kjenne, slik at vi klarer å roe ned og trøste barnet. Barnet må få den nødvendige tiden til å bli kjent med personalet slik at barnehagehverdagen blir trygg og god.

Tilknytningsperson:

I den første tiden i barnehagen skal barnet og foresatte få én tilknytningsperson å forholde seg til på avdelingen. Dette for å skape trygghet og etablere en trygg tilknytning mellom barnet, foresatte og barnehagen. Når denne tilknytningen er etablert er det enklere for barnet å utvikle gode relasjoner til de andre voksne og barna i barnehagen.

Tilknytning:

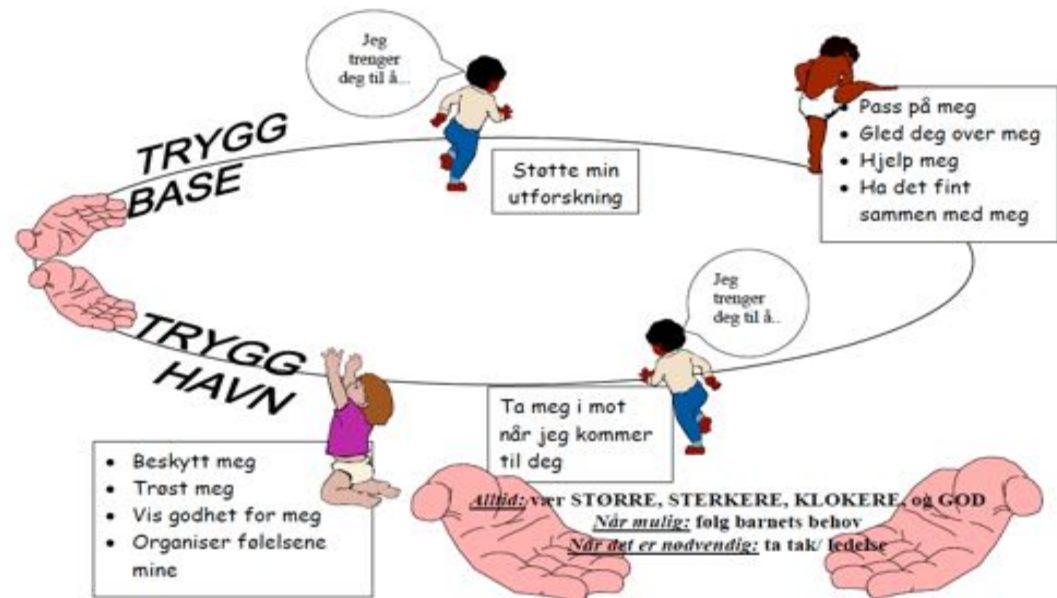
Begrepet brukes for å beskrive hvordan barn tidlig i livet utvikler relasjoner og knytter seg følelsesmessig til nære omsorgspersoner. Behovet for tilknytning er like grunnleggende som behovet for mat, drikke og søvn.

Eksempler på trygg tilknytning:

- Barnet søker trøst hos voksne og tar i mot trøst
- Barnet blir rolig når den voksne tar barnet inntil seg/ løfter det opp
- Barnet gir den voksne klem, vil sitte på fanget o.l.
- Den voksne fungerer som en «ladestasjon» for barnet
- Barnet vet hvor de voksne befinner seg
- Barnet ber den voksne om hjelp
- Barnet er glad og fornøyd sammen med de voksne
- Barnet samarbeider som oftest med de voksne
- Barnet responderer raskt på adekvat grensesetting fra de voksne
- Barnet viser den voksne positive reaksjoner om morgenen

Trygghetssirkelen (Powell, Cooper, Hoffman og Marwin):

I Trygghetssirkelen er tilknytningspersonens hovedoppgave å være en trygg base for barnets utforskning, lek og læring, og ta imot barnet når det har behov for trøst og omsorg. Den øverste delen av sirkelen representerer et barns behov når det utforsker. Den nederste delen representerer et barns behov når tilknytningsadferden er aktivert.

AUGUST 2019

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
31	Sommer- stengt			1	2	3	4
32	5 Planleggingsdag	6 Snorre 2 Jonas 2 Sigurd 4	7	8	9	10	11
33	12	13 Rayan 5	14	15	16 Eiva 5 Julie 3	17	18 Lilly 1
34	19	20	21	22	23	24	25 Vega 3
35	26	27	28	29 Anton K 5	30 Klimabrølet	31	

EVENTYRET OM DE TRE BUKKENE BRUSE – Asbjørnsen og Moe

Det var en gang tre bukker som skulle gå til seters og gjøre seg fete, og alle tre het Bukken Bruse. På veien var det ei bru, under den brua var det en foss, og i den fossen bodde et stort, fælt troll.

Først kom den minste Bukken Bruse og skulle over brua.

Tripp trapp, tripp trapp, sa det i brua.

"Hvem er det som tramper på min bru?" skrek trollet.

"Å, det er den minste Bukken Bruse som skal til seters og gjøre seg fet" sa bukken..

"Nå kommer jeg og tar deg!" sa trollet.

"Å nei, ikke ta meg, jeg er så liten jeg; vent bare litt, så kommer den mellomste Bukken Bruse, han er mye større enn meg!" sa bukken.

"Så gå da!" sa trollet.

En liten stund etter kom den mellomste Bukken Bruse og skulle over brua.

Tripp trapp, tripp trapp, sa det i brua.

"Hvem er det som tramper på min bru?" skrek trollet.

"Å, det er den mellomste Bukken Bruse som skal til seters og gjøre seg fet" sa bukken.

"Nå kommer jeg og tar deg!" sa trollet.

"Å nei, ikke ta meg; vent bare litt, så kommer den største Bukken Bruse, han er mye større enn meg!" sa bukken.

"Så gå da!" sa trollet.

Rettsom det var kom den største Bukken Bruse.

Tripp trapp, tripp trapp, sa det i brua; den var så tung at brua både knaket og brakket under den!

"Hvem er det som tramper på min bru?" skrek trollet.

"Det er den største Bukken Bruse som skal til seters og gjøre seg fet" sa bukken.

"Nå kommer jeg og tar deg!" sa trollet.

"Ja, kom du! Jeg har to store horn, med dem skal jeg stange deg ut i fossen og knuse både marg og ben,» sa bukken.

Og så røk den på trollet og stanget ham utfor fossen. Og borte ble det og kom aldri mer tilbake.

Så gikk de tre bukkene Bruse til seters. Der ble de så mette og fete, at de nesten ikke orket å gå hjem igjen - og er de ikke mette, så er de der ennå.

Snipp snapp snute, så er eventyret ute!

SEPTEMBER 2019

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
35							1
36	2	3 Dugnad	4	5 Dugnad	6 BlimE	7 Ragnhild	8
37	9 Oda 4	10	11	12	13	14	15
38	16	17	18	19	20	21 Camilla	22 Kampenswap
39	23	24	25	26	27	28	29
40	30 Planleggingsdag Skolens høstferie						

Fagområdet kommunikasjon, språk og tekst

Gjennom arbeid med kommunikasjon, språk og tekst skal barnehagen bidra til at barna:

- uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter
- bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter
- videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd
- leker, improviserer og eksperimenterer med rim, rytme, lyder og ord
- møter et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer
- opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale
- utforsker og gjør seg erfaringer med ulike skriftspråsuttrykk, som lekeskrift, tegning og bokstaver, gjennom lese- og skriveaktiviteter.

Rammeplan for barnehager (KD 2017)

Personalet skal:

- skape et variert språkmiljø der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre
- synliggjøre språklig og kulturelt mangfold, støtte barnas ulike kulturelle uttrykk og identiteter og fremme mangfold i kommunikasjon, språk og andre uttrykksformer
- invitere til ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål
- oppmuntre barna til å fabulere og leke med språk, lyd, rim og rytme
- støtte barnas lek med og utforsking av skriftspråket
- bruke varierte formidlingsformer og tilby et mangfold av bøker, sanger, bilder og uttrykksformer
- inkludere alle barna i språkstimulerende aktiviteter.

OKTOBER 2019

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
40	Skolens høstferie	1	2	3	4	5	6 Olav 5 Hedda 4 Noelle 3
41	7	8 Personalmøte	9	10	11	12	13
42	14 Ellinor 4	15	16	17	18	19	20
43	21	22	23 Margit 4	24 FN-dag	25 Kardemomme 19 år!	26	27 Sommertid slutt
44	28	29	30 Maren 2	31 Halloween			

Evnen til å fortelle øker med alder, modning og erfaring

Det er viktig at personalet oppmuntrer barna til å fortelle om egne opplevelser eller om noe de dikter opp, og at de viser barna at de er interessert i det som blir fortalt. De voksne bør støtte de yngre barna når de forteller. I tillegg til språket på sitt nivå bidrar barna med blikk, mimikk og kroppsspråk.

De voksne kan hjelpe til med å drive barnas fortellinger framover for eksempel ved bruk av bekreftende, oppklarende og reflekterende spørsmål. Erfaring med fortellinger og trening i å fortelle styrker fortellerkompetansen. Etter hvert mestrer barna å fortelle selv. uten støtte.

Fortellerkunst

Når barnet forteller, bruker det språket sitt aktivt

Å fortelle stiller krav til bred språkkompetanse. For å fortelle må barnet kjenne og forstå ord og uttrykk som inngår i fortellingen. Fortelleren skal konstruere meningsbærende setninger med disse ordene. En fortelling har en struktur. Den består av en begynnelse, selve handlingen og en avslutning. For at mottakeren skal forstå handlingen eller budskapet, bør fortelleren presentere hendelsene slik at de følger i naturlig rekkefølge.

Når barnet forteller, bruker det språket sitt aktivt. Dette gir trening i å finne ord, bruke ordene, konstruere setninger, kommunisere en mening og påkalle og holde på en annens oppmerksomhet. Barn og voksne som lytter til hverandres fortellinger, kan gi hverandre umiddelbar respons.

Gode fortellinger kan stimulere fortellerlysten

Fortellinger finnes i for eksempel eventyrbøker og tegnefilmer, og fortellinger blir brukt til å formidle egne opplevelser og erfaringer. Møter med gode fortellinger bidrar til at barna gradvis tilegner seg fortellerkompetanse og blir i stand til å fortelle selv.

En voksen som forteller levende og engasjert, kan vekke barnas interesse. Jo mer involvert barna blir, desto større sjanse er det for at de selv vil bli inspirert til å formidle egne fortellinger. Miljøet bidrar på denne måten til at barna utvikler språkferdighetene sine.

La fantasien

blomstre og gleden sprudle i fortellingene

Barn og voksne kan ta bilder på turer og under aktiviteter og bruke disse som inspirasjon når de skal fortelle senere. Velg bilder som viser det barna er opptatt av, og aktiviteter de deltar aktivt i. De voksne kan gi barna lyst til å fortelle selv gjennom selv å bruke mye fantasi og humor og vise glede når de forteller.

Spenning kan også være en god innfallsvinkel. Sammen kan gjerne barn og voksne lage esker med konkrete som barna kan bruke som støtte når de forteller. Når barna skal gjenfortelle eventyr, kan de lage en eventyreske med gjenstander. Den kan for eksempel inneholde tre geitebukker i ulike størrelser, et troll og ei bru eller en skinnvott og alle dyra som vil bo i votten. Mens barna lager disse tingene, er det god anledning til å invitere og oppmuntre dem til å bruke språket aktivt og fortelle underveis.

NOVEMBER 2019

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
44					1	2	3
45	4	5	6	7	8 Erik 3	9 Jorina	10 Farsdag
46	11	12 Dugnad Solveig 2	13 Marte B 5	14 Dugnad	15	16	17 Sander 1
47	18	19	20	21	22	23	24
48	25	26 Viktoria	27 Rakel 1	28	29 Planleggingsdag	30	

Jul i Kardemomme

«Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal bidra til at barna får kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og bli kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen.» (KD, 2017)

Mål:

- Kjennskap til juleevangeliet og hvorfor vi feirer jul.
- Kjennskap til julens tradisjoner.
- Gi barna gode opplevelser gjennom ulike førjulsaktiviteter.
- Gi barna varierte sanseopplevelser, smake, lukte, høre, kjenne jul
- Ro, kos og julestemning
- Oppleve undring og forventning til julehøytiden.
- Gi barna felles opplevelser med tradisjoner for advent og jul.

Aktiviteter:

- Førjulssamling i kirken med fortelling, sanger, fløytespill og orgelmusikk
- Samlinger med juleevangeliet, julefortellinger og julesanger
- Besøke bondegården og kjøre hest og vogn
- Julekalender
- Bake pepperkaker og lussekatter
- Markere Lucia
- Nissefest med nissegrøt, gang rundt juletreet og besøk av julenissen
- Julebord med julemat og feststemning
- Juleverksted
- Pynte avdelingen til jul og skape julestemning
- Smake på julemat og juleknask
- Leke ute i snøen, akebrett og lage snømann
- Tur til julegaten i sentrum
- Tenne juletreet
- Tid og rom for undring og refleksjon

DESEMBER 2019

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
48							1
49	2 Line	3	4	5	6	7	8
50	9	10	11	12	13 Lucia	14	15
51	16	17	18	19	20	21	22
52	23	24	25 1. juledag	26 2. juledag	27	28	29
1	30	31					

SKINNVOTTEN– ukrainsk eventyr, gjendiktet til norsk av Alf Prøysen.

Det var en gang en gammel mann som gikk tur med hunden sin gjennom skogen en vinterdag. Så mistet han den ene votten.

Utpå ettermiddagen kom en mus pilende. Den smatt inn i votten og pep:- "Dette skal være huset mitt i natt." Etter en stund stod en liten frosk utenfor og spurte:

Hvem er det som bor i denne votten her?
- Pilemus Silkehår. Og hvem er du?
- Friskefrosk Langelår. Kan jeg få bo sammen med deg? - Ja da, bare kom inn.

Da sola holdt på å gå ned, kom det en liten hare hoppende. Den stanset foran votten og spurte:

- Hvem er det som bor i denne votten her?
- Pilemus Silkehår og Friskefrosk Langelår, og hvem er du?
- Jeg er Haremann Hoppsadans, får jeg lov å bo sammen med dere? - Ja da, kom inn.
Nå var det tre stykker som bodde i votten, og det ble temmelig varmt.

Utpå kvelden kom en rev. Den stanset ved døra og spurte:

- Hvem er det som bor i denne votten?
- Pilemus Silkehår og Friskefrosk Langelår og Haremann Hoppsadans. Hvem er du? - Jeg er Revemor Silkesvans. Kan jeg få bo sammen med dere?
- Ja da, bare kom inn. Nå satt det fire i votten og tittet ut i skogen og snøværet.

Plutselig kom en ulv settende og stanset ved votten.

- Hvem er det som bor her?
- Det er Pilemus Silkehår, Friskefrosk Langelår, Haremann Hoppsadans og Revemor Silkesvans, men hvem er du? - Jeg er Ulven Aldrimett. La meg få bo hos dere.- Ja da, kom inn.
Ulven smøg seg inn i votten, og nå var de fem stykker der.

Etter en stund kom det et villsvin forbi. Det stanset og spurte:

- Hvem bor i denne votten?
- Pilemus Silkehår, Friskefrosk Langelår, Haremann Hoppsadans, Revemor Silkesvans og Ulven Aldrimett, men hvem er du? - Jeg er Villsvinet Trynebrett. Kan ikke jeg også få bo i votten?
- Hvis du ikke er for tykk, så. - Å nei da, jeg skal gjøre meg så liten jeg kan. - Ja, kom bare inn.
Nå satt det seks i votten, og nå var det veldig trangt, de kunne nesten ikke røre seg.

Da knakk det i en kvist, og så kom en bjørn tassende.

- Hvem bor i denne votten her? brummet bjørnen.
- Pilemus Silkehår, Friskefrosk Langelår, Haremann Hoppsadans, Revemor Silkesvans, Ulven Aldrimett og Villsvinet Trynebrett, men hvem er du? - Jeg er Bamsefar Labbdiger, kan jeg få bo sammen med dere?
- Vi kan ikke la deg komme inn, vi har ingen plass.- Å jo da, trykk dere sammen, så går det nok. - Ja, men da må du ikke gjøre deg så brei.
Og så krøp bjørnen inn i votten, det knaket i alle sømmene, for nå var det syv stykker som bodde der.

I mellomtiden merket mannen at han hadde mistet votten sin. Han og hunden snudde, og gikk tilbake for å lete etter den. Hunden løp foran, og så fikk den se noe som rørte seg i snøen, akkurat som om det var levende. Da begynte hunden å bjeffe: - Voff, voff, voff. Og alle dyrene sprang ut av votten og ble borte i skogen. Den gamle mannen og tok på seg votten sin, og han kunne ikke skjønne at den var så god og varm, når den hadde ligget i snøen så lenge.

JANUAR 2020

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
1			1 Nyttårsdag	2	3 Nadia	4	5
2	6	7	8	9	10	11	12
3	13	14	15 Personalmøte	16	17	18 Hege	19
4	20	21	22	23	24 Anton F 4 Isak 3	25	26 Emil 6
5	27 Daniel 2	28	29	30	31		

Tverrfaglig arbeid

Eventyr og fagområdet Kommunikasjon, språk og tekst:

- Erfare ulike formidlingsmåter av tekster og fortellinger, som kilde til estetiske opplevelser, kunnskap, refleksjon og møter med språk og kultur
- Rytme, eventyrets språkform, det var en gang, snipp snapp snute
- Felles erfaringer som grunnlag for felles lek og samtale
- Fortelle eventyret mange ganger, på ulike måter, gjentakelse
- Bruke konkreter, lære ord og begreper på en naturlig måte
- Møte et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttryksformer
- Oppleve spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale
- Eventyret i ulike former, bukkene bruse i badeland, på skolen osv.

Eventyr og fagområdet Antall, rom og form:

- Antall
- Gjentakende mønstre
- Telle
- Rekkefølge
- Sammenligne, finne forskjeller og likheter
- Størrelse: minst-mellomst-størst
- Motsetninger: liten-stor, kort-lang,
- Måle: hvilket dyr er det største?

I barnehagen jobber vi tverrfaglig. Selv om vi i år har hovedfokus på fagområdet "kommunikasjon, språk og tekst", så vil vi helt naturlig bevege oss innom samtlige av de 7 fagområdene i Rammeplanen i arbeidet vårt. Når vi for eksempel jobber med eventyr ser vi nedenfor hvordan dette involveres i de ulike fagområdene:

Eventyr og fagområdet Kropp, bevegelse, mat og helse:

- Bevege seg som dyrene/figurene i eventyret
- Dramatisere eventyrene
- Bringe eventyret inn i leken
- Snakke om hva dyrene spiser

Eventyr og fagområdet Etikk, religion og filosofi:

- Snakke om etiske problemstillinger i eventyrene: er det synd på trollet? Hvorfor fikk alle dyrene komme inn i votten selv om det ble trangt, hva hvis noen ikke fikk være med?
- Følelser, hvorfor er trollet så sint? Hvorfor var dyrene redde for hunden?

Eventyr og fagområdet Natur, miljø og teknologi:

- Lære om dyrene i eventyrene
- Gode opplevelser i naturen, tur for å lete etter steder som kan ligne miljøet i eventyrene
- Snakke om og undersøke naturfenomener i eventyrene: snø, vinter, kaldt, varmt, foss osv.
- Lære om hvor dyrene bor. I skogen, på gården, hvilke andre dyr finner vi i skogen eller på gården?

Eventyr og fagområdet Nærmiljø og samfunn:

- Turer i nærmiljøet
- Besøke dyrene på bondegården, hilse på geitene

Eventyr og fagområdet Kunst, kultur og kreativitet:

- Formingsaktiviteter med ulike materialer i forhold til eventyret, lage bukker, troll, dyr osv
- Kulturarv, bli kjent med folkeeventyr, tradisjoner, barnekultur
- Dramatisere eventyrene
- Videreutvikle eventyrene, dikte egne eventyr
- Stimulere nysgjerrigheten og kreativiteten
- Synge sanger om eventyrene, dyrene

FEBRUAR 2020

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
5						1 Sofie 2	2
6	3 Planleggingsdag Sevim	4	5	6 Samefolkets dag	7 Silas 5	8	9 Morsdag Odin 5
7	10	11	12	13	14 Valentinsdag Emilie M 3	15	16
8	17	18	19	20	21	22	23
9	24	25	26 Haldor 5	27	28	29	

Det fysiske rommet

Rommet som den 3. Pedagog:

Reggio Emilias pedagogiske filosofi er utviklet i Nord-Italia av Loris Malaguzzi. Hovedpoenget i denne pedagogiske filosofien er et syn på barn der man ser på barnet som kompetent og som en som er med på å skape sin egen kultur og sin egen kunnskap.

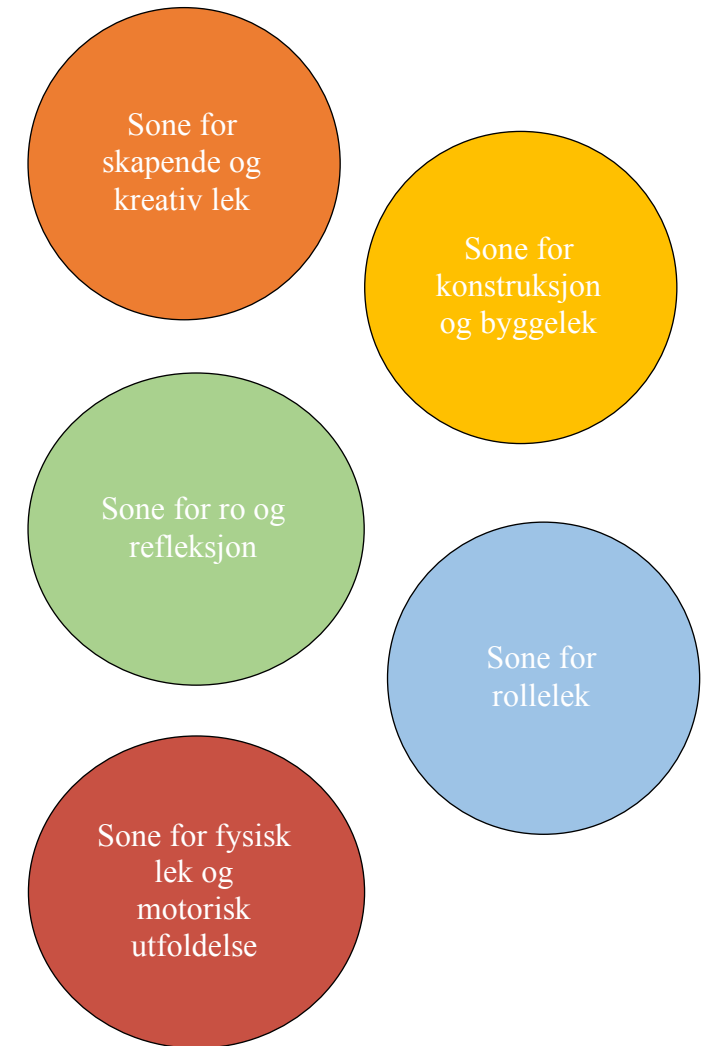
Kroker, rom og verksteder skal være selvinstruerende, rikt utstyrt og oversiktlige. Rekvisitter og materiell bør inspirere barna til lek og aktivitet, og barna kan hjelpe seg selv og hverandre. Det er orden og struktur i alle rom. Pedagogene organiserer leker, verktøy, materialer og rekvisitter i et enkelt og oversiktlig system som barna forstår og lett kan finne fram i.

Når barna kommer inn i et rom, skaffer de seg oversikt over rommet. De ser etter muligheter for lek og aktivitet. «Spor» etter andre barns lek kan være til inspirasjon og føre til at barna får nye ideer og impulser. Rommene og utvalget av materiell, rekvisitter, verktøy og leker forteller barna hvor de kan være, og hva de kan holde på med. Når alt er lett tilgjengelig, kan barna hjelpe seg selv og hverandre. Rommene blir selvinstruerende og fungerer som «den 3. pedagog».

Avdelingenes utforming:

I Kardemomme barnehage ønsker vi at det fysiske miljøet skal fremme det pedagogiske arbeidet. Vi ser på det fysiske miljøet som en viktig ressurs og vi ønsker å skape rom som bidrar til kreativitet, lek og læring. Det fysiske miljøet i Kardemomme barnehage skal være tilrettelagt for kreative møter mellom barn og voksne. Det fysiske miljøets viktigste oppgave er å oppmuntre barnet til selvstendig utforskning

Lekesoner:

MARS 2020

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
9							1
10	2	3	4	5	6 Selma 3 Mathilda 6	7	8 Kvinnedagen
11	9	10	11 Oskar 2	12	13	14 Eila 5 Eli 5	15
12	16	17	18	19	20	21 Jacob 4 Trym	22
13	23	24 Personalmøte	25	26	27	28	29
14	30	31					

Påske & vår

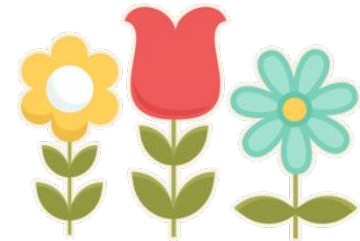
Mål:

- Kjennskap til hvorfor vi feirer påske
- Kjennskap til påskens tradisjoner
- Gi barna felles opplevelser med tradisjoner for påske
- Reflektere over etiske spørsmål og ulike livssyn
- Forene hjem og barnehage
- Felles opplevelser og erfaringer knyttet til vår
- Kjennskap til fugler, blomster og naturfenomener
- Bevegelsesglede
- Naturopplevelser
- Motorisk utvikling
- Sang- og musikkglede

Aktiviteter:

- Påskebesøk i kirken med fortelling, sanger og musikk
- Samlinger, syng påskesanger
- Forming, påskepynt
- Påskefrokost
- Påskeeggjakt
- Plante karse
- Lete etter vårtegn
- Turer i naturen
- Plukke blomster
- Lytte til fugler, lete etter fugler, lære om fugler
- Syng vårsanger

«I barnehagen skal barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn, og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett.»

«Barnehagen skal bidra til at barna får kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og bli kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen.»

(KD, 2017)

APRIL 2020

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
14			1 Liam 6	2	3	4	5 Palmesøndag
15	6	7	8	9 Skjærtorsdag	10 Langfredag	11	12 1. påskedag
16	13 2. påskedag	14	15	16 Elvine 4	17	18	19
17	20	21	22 Oscar 3	23	24 Planleggingsdag Merethe	25 Alfred E 5	26
18	27	28	29	30			

BÆREKRAFT OG MILJØ

«Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn.

Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Det handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.

Barnehagen skal legge grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Barna skal gjøre erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.» (KD, 2017)

Kardemomme er en miljøbarnehage. Vi er opptatt av at barna skal bli glad i naturen, og ønske å ta vare på naturen og miljøet. Vi har fokus på miljø året rundt og deltar i ulike miljøaktiviteter som å plukke søppel, rusken, strandryddedagen, klimabrølet og lignende. Vi tar med barna på kildesortering, har fokus på økologisk mat og besøker ofte miljøstasjonen. Vi går på turer i nærmiljøet og i naturen og ønsker å gi barna varierte og positive erfaringer med å ferdes i naturen.

17. MAI OG DEMOKRATI

«Barnehagen skal bidra til at barna får forståelse for og slutter opp om demokratiske verdier og normer som ligger til grunn for det samfunnet vi har i dag.

Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

Barnehagen bidra til at barna opplever glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet.» (KD, 2017)

I Kardemomme markerer vi 17. mai den 16. mai. Vi går i tog med Kampen skole, har tradisjonelle 17. mai leker i barnehagen, de som vil kan pynte seg og ta med flagg. Vi spiser pølser og is og synger nasjonalsangen. Vi snakker med de eldste barna om hvorfor vi feirer 17. mai.

MAI 2020

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
18					1 Offentlig høytidsdag	2	3
19	4 Hilde 3	5 Dugnad	6 Emilie 2	7 Dugnad Årsmøte	8	9	10
20	11	12	13	14	15 Anne Ø	16	17 Grunnlovs- dag
21	18	19	20	21 Kristi Himmelfart	22	23	24 Therese
22	25	26	27 Personalmøte	28	29	30	31 1. pinsedag

Forslag til uteaktiviteter i skogen om sommeren:

- Spikke:

Man trenger bare en skarp kniv. Det finnes barnekniver med butt tupp og fingersperre hvis man er redd for at de skal kutte seg. La barna sitte i ro med beina spredt, mens de voksne følger med.

- Plukke bær:

Ta med en liten bøtte, pose eller kopp og plukk for eksempel blåbær. Det er blåbærlyng omtrent overalt. Ekstra bonus: Ta med litt sukker til blåbærene og ha det på brødskiva når man kommer frem.

- Lage spretttert:

Finn en y-gren og spikk den til, fest en strikk på så har du en spretttert.

- Bygge hytte:

Dra steder der det er mye pinner. La barna få bygge og lage sine steder. Finne stokker, steiner, kongler. La dem få surre litt alene, men gjør det gjerne til et felles prosjekt for hele familien. La barna få bruke sag og kniv, men følg godt med. Og er det den første gangen barnet prøver seg, er det ekstra viktig å gjøre det sammen med en voksen. Husk å ha med plaster og bandasje i tilfelle.

- Lage pil og bue:

Ta med litt sterk hyssing, for eksempel nylonhyssing. Let etter en bue som er like lang som barnet og cirka tre centimeter tykk. Jevn tykkelse er en fordel. La barna spikke pilen og man kan pynte med noen fjær. Trene på å skyte med pil og bue. Klarer du å treffe noe? Hvem skyter høyest og hvem skyter lengst?

- Plukke blomster og lage blomsterkrans:

Plukk blomster med litt lengde på stilkene. Start med å flette tre blomster sammen. Flett et par-tre ganger frem og tilbake og så fletter du fortløpende inn nye blomster litt lenger ned. Bruk noen ekstra blomster til å skjøte sammen endene når kransen er stor nok.

- Klatre i trær:

Finn trær med lave grener. Barn har en progressiv tilnærming til risikolek, men de må få lov til å prøve det. Følg med, men la dem få lov til å utforske selv.

- Telttur:

Utstyret trenger ikke å være dyrt. Man kan få tak i billig telt og sovepose, eventuelt låne. Ta en natt av gangen. Husk å somle. Gir barna ro i naturen med foreldrene sine. Snakk sammen, lag mat sammen. Ingenting trenger å skjje raskt. Prøv å logge av. Legg gjerne igjen telefonen hjemme eller skru den av og legg den nederst i sekken.

JUNI 2020

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
23	1 2. pinsedag Gabriel A 4	2 Jack 6	3	4	5	6	7
24	8	9	10 Sinem	11	12	13	14
25	15	16	17	18	19	20	21
26	22	23	24 Sankthans	25	26	27	28
27	29	30					

JULI 2020

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
27			1	2	3 Agnes 4	4	5
28	6	7	8	9	10	11 Petra 6 Gabriel 2	12
29	13 Sommer- stengt uke	14	15	16	17	18	19
30	20 Sommer- stengt uke	21 Alfred J 3	22	23	24	25	26
31	27 Sommer- stengt uke	28 Rachel	29 Kasper 5	30	31		